

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
W BIELSKU PODLASKIM

1. Wprowadzenie

1.1. Dane identyfikujące podmiot

SP ZOZ zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym w Białymstoku – XII Wydział Gospodarczy KRS.

Zespół posiada osobowość prawną.

Zasadniczym przedmiotem działalności jednostki jest udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Podmiot:

- jest wpisany do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym	-	0000002987
- posiada nr statystyczny w systemie REGON	-	050584924
- przeważający rodzaj działalności posiada symbol PKD	-	8610Z
-jest podatnikiem podatku od towarów i usług (VAT) i posiada nadany przez Urząd Skarbowy NIP	-	5431754901

1.2. Odbiorca raportu i podstawa prawna jego sporządzenia

Raport sporządzono dla Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim na podstawie art. 53a ustawy o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 991 z późn. zm.).

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za 2023 i składa się z trzech podstawowych elementów:

- **analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej** za 2023 rok
- **prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej** na lata 2024-2026 wraz z opisem założeń
- **informacji o istotnych zdarzeniach** mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej, dokonano na podstawie wskaźników ekonomiczno-finansowych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832) oraz na podstawie sprawozdania finansowego za 2023 r.

2. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ w Bielsku Podlaskim za 2023 r.

2.1 Analiza wskaźnikowa

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim za 2023 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w wyżej wymienionym rozporządzeniu.

1. Wskaźniki zyskowności – określają zdolność szpitala do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności:

- a) wskaźnik zyskowności netto (%) pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk (lub strata). W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem a koszty ogółem szpitala;
- b) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) określa ekonomiczną efektywność działania szpitala, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej;
- c) wskaźnik zyskowności aktywów (%) informuje o wielkości zysku (lub straty) przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli określa ogólną zdolność aktywów do generowania zysku.

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest wynik finansowy, który może być dodatni (zysk) lub ujemny (strata). Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Ogólnie można powiedzieć, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku szpitala jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności. Szpitale publiczne są organizacjami „non profit” i najistotniejszym celem ich działalności jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych. Rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) zyskowności netto	wynik netto x 100%	poniżej 0,0 %	0	-2,07 %	0
		od 0,0% do 2,0 %	3		
		powyżej 2,0% do 4,0%	4		
		powyżej 4,0%	5		
b) zyskowności działalności operacyjnej	wynik z działalności operacyjnej x 100%	poniżej 0,0 %	0	-2,33 %	0
		od 0,0% do 3,0 %	3		
		powyżej 3,0% do 5,0%	4		
		powyżej 5,0%	5		

c) zyskowność aktywów	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0 %	0	-3,09 %	0
		od 0,0% do 2,0 %	3		
		powyżej 2,0% do 4,0%	4		
		powyżej 4,0%	5		
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena punktowa:	15	Uzyskane punkty:	0

W zakresie wskaźników zyskowności w 2023 r. łącznie uzyskano 0 punktów. Uzyskane punkty w zakresie wskaźników zyskowności kształtowały się następująco: 2022 r. – 0 punktów, 2021 r. - 15 punktów, 2020 – 13 punktów, 2019 – 9 punktów. Wśród tych wskaźników wyróżniamy:

- wskaźniki zyskowności netto – 2023 r. - -2,07 %, 2022 r. – -3,52 %, 2021 r. – 7,42 %.
- wskaźniki zyskowności działalności operacyjnej – 2023 r. - -2,33 %, 2022 r. - -3,77 %, 2021 r. – 7,38 %.
- wskaźniki zyskowności aktywów – 2023 r. - -3,09 %, 2022 r. - - 4,53 %, 2021 r. – 10,49 %.

Czynnikiem determinującym osiągnięcie określonych wartości punktowych wskaźników zyskowności jest przede wszystkim wynik finansowy netto, który w 2023 r. wyniósł: - 1.953.154,19 zł

2. **Wskaźniki płynności** określają zdolność szpitala do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych:

- a) wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność szpitala do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych;
- b) wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) płynności bieżącej	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)	poniżej 0,6 od 0,60 do 1,00 powyżej 1,00 do 1,50 powyżej 1,5 do 3,00 powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 4 8 12 10	1,54	12
	zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe				

b) płynności szybkiej	aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy	poniżej 0,50 od 0,50 do 1,00 powyżej 1,00 do 2,50 powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 8 13 10	1,42	13
	zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe				
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI		Maksymalna ocena punktowa:	25	Uzyskane punkty:	25

Wartość wskaźników w latach poprzednich kształtowała się następująco: w roku ubiegłym wskaźnik płynności bieżącej wynosił 1,68, a płynności szybkiej 1,54, natomiast w latach: 2021: 2,07 i 1,88; 2020: 1,29 i 1,07. Wysoka wartość wskaźników płynności świadczy o utrzymującej się płynności finansowej i zdolności do regulowania swoich zobowiązań.

3. **Wskaźniki efektywności**, czyli wykorzystania majątku, bądź sprawności działania:

- wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania szpitala na uzyskanie należności za świadczone usługi;
- wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny szpitalowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni od 45 dni do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	3 2 1 0	36	3
b) rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	7 4 0	19	7
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena punktowa:	10	Uzyskane punkty:	10

Wskaźniki rotacji kształtują się na bardzo dobrym poziomie, przy czym w latach poprzednich wynosiły: w 2020 r. – 38 i 15, w 2022 r. – 39 i 12, a w 2023 – 36 i 19.

4. **Wskaźniki zadłużenia** określają stopień zadłużenia szpitala:

- wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi.

Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową jednostki;

- b) wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania zobowiązań.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik SPZOZ	Ocena
a) zadłużenia aktywów %	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{aktywa razem}} \times 100\%$	poniżej 40 % od 40% do 60% powyżej 60% do 80% powyżej 80%	10 8 3 0	19,27 %	10
b) wypłacalności	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$	od 0,00 do 0,50 od 0,51 do 1,00 od 1,01 do 2,00 od 2,01 do 4,00 powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	10 8 6 4 0	0,53	8
RAZEM WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA		Maksymalna ocena punktowa:	20	Uzyskane punkty:	18

Uzyskane wskaźniki zadłużenia świadczą o stabilności finansowej SPZOZ (w 2020 r. – 16,79% i 0,50, w 2021 – 14,70 % i 0,36, w 2022 – 16,87 % i 0,45). Niski poziom wskaźnika zadłużenia aktywów świadczy o samodzielności finansowej zakładu.

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
za 2023 rok

Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena uzyskana
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	- 2,07 %	0
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	- 2,33 %	0
	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	- 3,09 %	0
		I. Razem	0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	1,54	12
	Wskaźnik szybkiej płynności	1,42	13
		II. Razem	25

III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	36	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	19	7
		III. Razem	10

IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	19,27 %	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,53	8
		IV. Razem	18

Łączna wartość punktów		53
------------------------	--	----

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2023 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 53 punkty, co stanowi 76 % maksymalnej liczby 70 punktów możliwej do uzyskania (w latach 2019-2020 zyskano po 64 pkt, w 2021 – 70 pkt, w 2022 – 55 pkt). Spadek łącznej wartości uzyskanych punktów wiąże się przede wszystkim z uzyskaniem ujemnego wyniku finansowego za 2023 r., co spowodowało, iż ocena punktowa wszystkich wskaźników zyskowności wyniosła 0.

2.2. Inne aspekty sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki

1. Struktura przychodów

RODZAJE PRZYCHODÓW	Kwota w zł	Udział % w przychodach
Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi:	89 643 577,89	95,00 %
I. Przychody - Narodowy Fundusz Zdrowia	87 319 440,70	92,55 %
* System podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (w tym ryczałt podstawowego szpitalnego zabezpieczenia - szpital I stopnia)	81 499 015,50	86,38 %
* Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze	1 989 963,25	2,11 %
* Podstawowa opieka zdrowotna	2 202 044,91	2,33 %
* Ambulatoryjna opieka specjalistyczna - poza ryczałtem	425 844,25	0,45 %
* Program 'Dobry posiłek w szpitalu'	177 444,12	0,19 %
* Tomografia komputerowa	1 079 687,51	1,14 %
* Zapobieganie i przeciwdziałanie SARS-CoV-2	- 54 558,84	- 0,06 %
II. Przychody inne	2 324 137,19	2,46 %

* Leczenie nieubezpieczonych	122 244,34	0,13 %
* ZOL – dopłaty pacjentów, transport sanitarny, wywiad pielęgniarSKI	441 317,18	0,47 %
* Czynsze za lokale, media	954 083,00	1,01 %
* Badania diagnostyczne - na rzecz podmiotów gospodarczych	512 279,78	0,54 %
* Pozostałe	294 212,89	0,31 %
III. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,00	0,00 %
Pozostałe przychody operacyjne:	4 466 674,91	4,74 %
* Refundacja wynagrodzeń	1 137 127,24	1,21 %
* Otrzymane darowizny	118 673,29	0,13 %
* Pozostałe	3 210 874,38	3,40 %
Przychody finansowe:	243 021,47	0,26%
I. Odsetki	243 021,47	0,26 %
RAZEM	94 353 274,27	

Najważniejsze przychody jednostki (95 % to przychody z umów na wykonywanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Pozostałe przychody SP ZOZ-u (m.in. badania diagnostyczne laboratoryjne, najem lokali użytkowych, stołówka, leczenie nieubezpieczonych, ZOL- dopłaty pacjentów) stanowią 2,46 %. Pozostałe przychody operacyjne stanowią 4,74 %, zaś przychody finansowe 0,26 % całości przychodów Szpitala.

2. Struktura kosztów

RODZAJE KOSZTÓW	Kwota w zł	Udział % w kosztach
Koszty działalności operacyjnej:	96 273 474,76	99,97%
I. Amortyzacja	3 895 599,63	4,05%
II. Zużycie materiałów i energii	15 889 601,66	16,50%
* leki i materiały medyczne	11 286 310,91	11,72%
* materiał grzewczy	1 302 968,40	1,35%
* zużycie energii elektrycznej, woda i ścieki	1 964 244,41	2,04%
* pozostałe zużycie materiałów	1 336 077,94	1,39%
III. Usługi obce	26 127 299,65	27,13%
* badania	582 344,10	0,61%
* odbiór odpadów	1 020 313,09	1,06%
* konserwacje, naprawy, przeglądy	809 615,35	0,84%
* pozostałe usługi obce	23 715 027,11	24,62%
IV. Podatki i opłaty	163 903,90	0,17%
V. Wynagrodzenia	41 580 113,05	43,17%

VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	8 412 126,61	8,73%
	* ubezpieczenia społeczne i PPK	7 417 709,47	7,70%
	* szkolenia, odzież ochronna, inne świadczenia	219 035,32	0,22%
	* ZFŚS	775 381,82	0,81%
VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	204 830,26	0,21%
VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,0	0,0%
Pozostałe koszty operacyjne:		31 652,14	0,03%
I.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	22 179,47	0,02%
II.	Inne koszty operacyjne	9 472,67	0,01%
Koszty finansowe:		1 301,56	0,0%
I.	Odsetki, różnice kursowe	1 301,56	0,001%
RAZEM		96 306 428,46	

Największe koszty to koszty osobowe (wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę i pochodne od wynagrodzeń: składki na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy, fundusz socjalny, szkolenia, odzież robocza i inne świadczenia na rzecz pracowników, umowy zlecenia, umowy cywilno-prawne (kontrakty medyczne), stanowią one 76,52 % wszystkich kosztów.

Wysoki udział kosztów osobowych w podmiotach leczniczych wynika ze specyfiki prowadzonej działalności, zasoby ludzkie stanowi wykwalifikowana kadra medyczna, co w naturalny sposób generuje wysoki koszt jego wykorzystania. Zapewnienie personelu medycznego z odpowiednimi kwalifikacjami stało się najtrudniejszym elementem organizacji procesu udzielania świadczeń.

3. Struktura zobowiązań

Zobowiązania krótkoterminowe na dzień 31.12.2023 r. wynoszą 11.914.477,98 zł. Ich struktura przedstawia się następująco:

Tytuł zobowiązania	Kwota w zł	Udział %
Kredyty i pożyczki	0,00	0,00
Dostawy i usługi	4.619.822,73	38,77
Podatki i ubezpieczenia	3.351.302,29	28,13
Wynagrodzenia	2.731.959,85	22,93
Inne	161.233,76	1,35
Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	0,0	0,0
Fundusze specjalne	1.050.159,35	8,82
		Zobowiązania ogółem: 11.914.477,98 zł

Największą grupę zobowiązań stanowią zobowiązania z tytułu dostaw i usług. W porównaniu do poprzedniego roku zobowiązania z tego tytułu spadły o kwotę 273.358,07 zł tj. o 5,59 %. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń stanowią 22,93 % zobowiązań krótkoterminowych, a łącznie ze zobowiązaniami z tytułu podatków i ubezpieczeń, którymi w głównej mierze są pochodne od wynagrodzeń, zobowiązania z tytułu ponoszonych kosztów pracy stanowią 51,06 % wszystkich zobowiązań krótkoterminowych. W całości są to zobowiązania nie przekraczające terminu wymagalności.

Na dzień bilansowy 31.12.2023 r. jednostka nie wykazuje zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

4. Struktura majątku

Rzeczowe aktywa trwałe w bilansie jednostki na dzień 31.12.2023 r. posiadają wartość 42.972.620,44 zł. Ich struktura przedstawia się następująco:

Pozycja bilansu	Wartość w zł	Udział %
Grunty	4.431.300,00	10,31
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	26.901.884,62	62,60
Urządzenia techniczne i maszyny	1.959.109,52	4,56
Środki transportu	383.244,03	0,89
Inne środki trwałe	8.906.947,27	20,73
Środki trwałe w budowie	390.135,00	0,91
Rzeczowe aktywa trwałe razem: 42.972.620,44 zł		

W trakcie roku obrotowego wartość netto majątku trwałego zmniejszyła się o 2.642.450,63 zł tj. o 6,15 %. Największy spadek bilansowej wartości dotyczy pozycji II.1.e – inne środki trwałe (spadek o 1.264.326,80 zł). Środki trwałe w budowie (wzrost o 58.450,00 zł) – nakłady związane są z realizacją inwestycji – 1) Modernizacja i doposażenie SOR oraz pracowni diagnostycznych współpracujących z SOR – 2.000,00 zł, 2) Projekt Interreg Next Polska – Ukraina 2021-2027 – 56.450,00 zł.

Łączna wartość poniesionych przez jednostkę nakładów inwestycyjnych w 2023 r. wyniosła 1.002.466,90 zł, co stanowi 25,73 % rocznej amortyzacji majątku. W 2023 r. otrzymano na cele inwestycyjne dotacje i darowizny w łącznej wysokości 1.038.106,21 zł. Kwota ta powiększy rozliczenia międzyokresowe, a następnie przychody jednostki w równowartości odpisów umorzeniowych w kolejnych latach.

II. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2024-2026 została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej – SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej.

Podstawą określenia prognozowanych przychodów jest plan finansowy na 2024 r. Do prognozy przychodów na lata 2024-2026 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu.

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia obowiązujących w 2023 r.:

- I. umowa o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ);

- II. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Ambulatoryjna opieka specjalistyczna (neurochirurgia i otolaryngologia);
- III. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Ambulatoryjna opieka specjalistyczna (świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii);
- IV. umowa na realizację programu pilotażowego „Dobry posiłek w szpitalu”
- V. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej;
- VI. umowa na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Podstawowej opieki zdrowotnej (lokalizacja: Bielsk Podlaski, Orla, Brańsk);

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 146) wprowadziła zmiany w organizacji i finansowaniu świadczeń oraz określiła warunki kwalifikacji świadczeniodawcy do jednego z poziomów systemu zabezpieczenia oraz wskazanie profili systemu zabezpieczenia, zakresów lub rodzajów świadczeń, w ramach których są udzielane świadczenia opieki zdrowotnej w systemie zabezpieczenia – SP ZOZ został zakwalifikowany do szpitali I stopnia.

Prognozę przychodów w zakresie świadczeń objętych ryczałtem na lata 2024-2026 opracowano z uwzględnieniem Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie określenia sposobu ustalania ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej z dnia 22 września 2017 r. (t. jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 70) oraz wykazu świadczeń opieki zdrowotnej wymagających ustalenia odrębnego sposobu finansowania.

Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową SP ZOZ w Bielsku Podlaskim:

1. Niepewność w zakresie poziomu kontraktowania świadczeń przez NFZ

Nie jest znany w chwili obecnej możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ. Praktyka wskazuje, że Narodowy Fundusz Zdrowia zawiera umowy w zakresie opieki na bazie bieżących umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z uwzględnieniem poziomu wykonania kontraktu. NFZ kontraktuje świadczenia na kolejne lata nie zapewniając realnego przyrostu kontraktu.

2. Wzrost kosztów prowadzonej działalności

- Podwyższenie stawek minimalnych

Ustawodawca podwyższył stawki minimalne wynagrodzeń zarówno w zakresie pracowników etatowych, jak i zatrudnionych na zlecenie. Obowiązuje ustawa z dnia 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy z dnia 08 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Przełożyło się to w szczególności na znaczący wzrost wynagrodzeń, a także innych usług świadczonych przez usługodawców. Niestety szpital nie posiada dodatkowych środków na pokrycie wzrastających zobowiązań z tego tytułu.

- Wzrost wynagrodzeń personelu medycznego

Na koszty szpcoz-u wpłynie również podwyżka wynikająca z ustawy o kształtowaniu się wynagrodzeń zasadniczych pracowników wykonujących zawód medyczny oraz pracowników działalności podstawowej, innych niż pracownik wykonujący zawód medyczny.

W ustawie został określony sposób ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą, uwzględniający rodzaj wykonywanej pracy oraz kwalifikacje wymagane przy jej wykonywaniu.

Wobec powyższego płace nadal będą rosły, co będzie miało bardzo duży wpływ na finanse Szpitala.

- Wzrost cen materiałów wykorzystywanych w działalności SP ZOZ

Na bieżące funkcjonowanie Zakładu znaczący wpływ ma wzrost cen materiałów i usług we wszystkich aspektach działalności. Nastąpił istotny wzrost kosztów w zakresie: leków, materiałów medycznych, energii elektrycznej, wody i ścieków, opału, artykułów żywnościowych, biurowych, przeznaczonych do remontu, a także paliwa do środków transportu.

3. Informacje o istotnych czynnikach ryzyka nie ziszczenia się prognozy

Należy wskazać na istotne czynniki ryzyka, które mogą zaważyć na prawidłowym funkcjonowaniu Szpitala i mieć wpływ na jego sytuację ekonomiczno-finansową w latach przyszłych:

- sytuacja Szpitala w znacznym stopniu jest uzależniona od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i Narodowy Fundusz Zdrowia. Rozwój lub ograniczanie wykonywanych w przyszłości świadczeń medycznych zależy od czynników zewnętrznych, na które Szpital nie ma wpływu,
- stawki za udzielanie świadczeń w znaczącej części wykonywanych procedur nie zapewniają odpowiedniego poziomu finansowania w pełni zabezpieczającego koniecznych do poniesienia w związku z realizacją kosztów. W szczególności nie uwzględniają one kosztów zewnętrznego finansowania Szpitala. Wobec tego nie jest możliwe zapewnienie w bieżącym utrzymaniu przez Szpital płynności finansowej, jeśli nadal będzie ponosił straty na podstawowej działalności,
- systemowe rozwiązania dotyczące płacy minimalnej będą miały wpływ na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce. Nie jest w chwili obecnej możliwe oszacowanie ich wpływu na sytuację finansową Szpitala,
- nie ma pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w najbliższym czasie. Proponowane zmiany mogą w istotny sposób narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom leczniczym bez zapewnienia dodatkowego finansowania. Wpływać to może zarówno na rentowność bieżącą jednostki, jak i na możliwość oferowania dodatkowych usług nie objętych kontraktem z NFZ.

Kwoty kosztów i wydatków ujęte w prognozie stanowią koszty i wydatki związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych zawartych umów i przychodów. Mając na uwadze: ciągłe żądania płacowe personelu zatrudnionego w SP ZOZ, coroczny wzrost płacy minimalnej, obowiązek realizacji ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2139 z późn. zm.), ogromny wzrost cen materiałów i usług, zakłada się znaczny wzrost kosztów, co może spowodować powstanie ujemnego wyniku finansowego. W sytuacji braku finansowania wzrostu kosztów wynagrodzeń i kosztów ogólnego funkcjonowania Zakładu ze strony NFZ ponownie może wystąpić w kolejnych latach ujemny wynik finansowy, co

spowoduje pogorszenie wszystkich wskaźników, a ocena punktowa wskaźników zyskowności może wynosić 0. Wariant o wyżej wskazanych czynnikach przyjmuje się do prognozy na lata 2024-2026.

TABELA OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ -
PROGNOZA NA LATA 2024-2026

Grupa	Wskaźniki	2024		2025		2026	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-3,50 %	0	0 %	3	0 %	3
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	- 3,25 %	0	0 %	3	0 %	3
	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	- 3,95 %	0	0 %	3	0 %	3
	Razem		0		9		9
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	1,45	8	1,52	12	1,84	12
	Wskaźnik szybkiej płynności	1,30	13	1,43	13	1,65	13
	Razem		21		25		25
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	38	3	43	3	43	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	22	7	25	7	25	7
	Razem		10		10		10

IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	20%	10	20%	10	20%	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,52	8	0,6	8	0,6	8
Razem		18		18		18	

Łączna wartość punktów	49	62	62
------------------------	----	----	----

Podstawową działalnością samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. SP ZOZ nie jest jednostką nastawioną na osiągnięcie zysku. Zasadniczym celem działania podmiotów leczniczych realizujących usługi w całości finansowanych lub dofinansowanych ze środków NFZ jest zaspokajanie w sposób ciągły i trwały potrzeb obywateli w zakresie ochrony zdrowia w ramach gwarantowanych przez państwo świadczeń zdrowotnych. Celem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej jest równoważenie kosztów z przychodami.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2023 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 53 punkty, co stanowi 75,71 % maksymalnej liczby 70 punktów możliwej do uzyskania i jest związane z spadkiem wartości wskaźników zyskowności wskutek uzyskania ujemnego wyniku finansowego. W zakresie pozostałych wskaźników (płynności, efektywności i zadłużenia) Szpital osiągnął wysokie wartości, co świadczy o tym, iż jednostka posiada zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz wykazuje samodzielność finansową.

Sytuację zakładu determinują przede wszystkim czynniki zewnętrzne niezależne od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim. Jest to głównie ciągle zmieniająca się polityka państwa finansowania świadczeń zdrowotnych realizowanych w szpitalach, brak stabilnych rozwiązań w zakresie wysokości wynagrodzeń pracowników zakładu, w tym także rozszerzanie grup pracowników uprawnionych do podwyżek, wzrost wynagrodzenia minimalnego, czy trudności w pozyskaniu kadry.

Prognozowane na lata 2024-2026 wskaźniki, pomimo zmieniających się i nieprzewidywalnych warunków, w jakich funkcjonują sp zoz-y, zakładają utrzymanie stabilności finansowej zakładu w zakresie wskaźników płynności, efektywności i zadłużenia.

Bielsk Podlaski, 28.05.2024 r.